

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

8 maart 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

SUBCOMMISSIE VOOR LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het visserijonderwijs

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de eventuele verhoging van Amerikaanse importtaksen op Europese (landbouw)producten

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de bijsturing van de melkquotumregeling

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de nieuwe melkquotumregeling

Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

Dinsdag 8 maart 2005

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.32 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het visserijonderwijs

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Sintobin tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het visserijonderwijs.

De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik trap een open deur in als ik zeg dat de crisis in de visserijsector ook haar weerslag heeft op het visserijonderwijs. Eigenlijk zou deze vraag om uitleg overbodig moeten zijn. In de beleidsnota Visserij valt op bladzijde 46 namelijk het volgende te lezen: 'Er zal een intersectoraal interbestuurlijk en interdepartementaal overleg georganiseerd worden over de manier waarop het visserijonderwijs en de beroepsopleiding van vissers in de toekomst het best georganiseerd wordt'. Ondanks deze passage in de beleidsnota was er blijkbaar toch eerst een noodkreet van de bestendige deputatie nodig om ook de hogere overheid opnieuw wakker te schudden in verband met de problemen in het visserijonderwijs. Ik hoop dan ook, mijnheer de minister-president, dat deze vraag om uitleg er mede voor zal zorgen dat u deze problematiek opnieuw hoog op de politieke agenda plaatst en dat er nu echt werk wordt

gemaakt van dit overleg, zoals aangegeven in de beleidsnota.

Collega's, de provincie West-Vlaanderen organiseert reeds gedurende tien jaar het maritiem onderwijs aan de kust. Uit een fusie van de drie netten ontstond het Provinciaal Maritiem Instituut, dat een zesjarig dagonderwijsprogramma aanbiedt. Het PMI heeft een vestiging in Heist met 26 studenten en een vestiging in Oostende met 83 studenten. Na geïnformeerd te zijn door de directie van het PMI, die zich daarbij steunt op de ontwikkelingen in de Vlaamse zeevisserij-, bagger-, en sleepvaartsector, en na het horen van de provinciale zeevisserijcommissie, de onderwijsnetten en de Vlaamse administratie, is de bestendige deputatie tot de beslissing gekomen een einde te stellen aan haar rol als autonome inrichtende macht. Per jaar moest de provincie immers tot 867.000 euro bijleggen om het maritieme onderwijs in stand te houden. Volgens de bestendige deputatie is optreden als autonome inrichtende macht niet langer houdbaar.

Op basis van de haar bekende gegevens en rekening houdend met de wettelijke en decretale bepalingen, is de bestendige deputatie dan ook van oordeel dat onmiddellijk grondige gesprekken moeten worden aangeknoopt met de Raad voor het Gemeenschapsonderwijs en tegelijkertijd ook met de ministers bevoegd voor Zeevisserij en voor Onderwijs en Werk. De gesprekken met de RAGO hebben als doel te komen tot één inrichtende macht voor het maritieme onderwijs in Vlaanderen, evenwel met verschillende vestigingsplaatsen, waarvan ten minste één aan de kust. Volgens bestendig afgevaardigde Pertry (sp.a) zou het maritiem onderwijs in Vlaanderen dus het best ondergebracht worden bij de RAGO. De beslissing van de bestendige deputatie heeft bij alle actoren de nodige

Sintobin

commotie teweeggebracht. Vooral de locatie van het maritiem onderwijs aan de kust zorgt voor de nodige controverse. Zowel Oostende als Knokke-Heist bepleiten hartstochtelijk hun zaak en willen het visserijonderwijs in hun stad behouden. Dat is waarschijnlijk ook de reden waarom de heer Verstreken hier aanwezig is. Zeebrugge lijkt dan weer de derde hond in dit verhaal.

Over een zaak lijkt iedereen het wel eens te zijn: een totale afschaffing van de opleiding kan geen optie zijn. Het maritieme onderwijs zomaar integreren in het gewone technische of beroepsonderwijs zou in elk geval een verkeerde keuze zijn en zou enkel leiden tot een versnelde afbouw van dit uiterst gespecialiseerde onderwijs. Men blijft inderdaad geloven in de toekomst van het maritiem onderwijs, vooral van de bagger- en sleepvaartopleidingen. Men is er zich bewust van dat de zeevisserij een sector in achteruitgang is, maar dat een grondige analyse van de sector en van het visserijonderwijs soelaas kan brengen.

Met de bevoegde ministers wil de bestendige deputatie praten over de globale problematiek van het visserijonderwijs en de visserijberoepsopleiding in het kader van het maritiem onderwijs in zijn geheel. De bestendige deputatie stelt dat de zeer kleine klas- en leerlingengroepen in het zesjarig systeem een bijzondere zorg vergen en stelt zich vragen over de noodzaak van zo'n zesjarig dagonderwijssysteem.

Mijnheer de minister-president, reeds op 26 oktober 2004 stelde u naar aanleiding van mijn actuele vraag dat we met de visserijsector moesten komen tot een algemeen actieplan waarin ook zaken als onderwijs en onderzoek aan bod konden komen. U zei toen dat u veronderstelde dat we de komende weken en maanden nog wel de gelegenheid zouden krijgen om hierover onder collega's een gesprek te voeren. Ik veronderstel dat dit moment nu aangebroken is.

Wat is uw visie op de beslissing van de bestendige deputatie? Wat zal uw inbreng zijn vanuit uw specifieke bevoegdheid van minister van Zeevisserij? Is er al overleg geweest met de bestendige deputatie? Ziet u nog een toekomst voor het maritiem onderwijs? Zo ja, waar en in welke vorm? Hoe ziet u het maritiem onderwijs verder evolueren? Is er al

overleg geweest met het kabinet Onderwijs en met minister Vandenbroucke? Zo ja, wat is het resultaat van dit overleg? Zo neen, waarom was dat er nog niet?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Ik pik graag in op de vraag om uitleg van de heer Sintobin, zoals hij zelf al voorspeld had. Visserij houdt me inderdaad bezig. Visserij is niet slechts de bekommernis van één bepaalde politieke partij, hoewel ik vandaag nog las dat het Vlaams Belang beweerde de enige politieke partij te zijn die iets doet voor de visserij.

Ik zou toch even willen zeggen dat we op dit punt het best collegiaal samenwerken. De ervaring in het Vlaams Parlement leert me dat verschillende partijen samenwerken om de visserij in een goed daglicht te stellen en om dingen te realiseren voor deze sector in nood. De minister-president heeft zeker al bewezen dat hij daar zijn tanden in zet. Ik moet nu aan de ene kant mijn petje opzetten van schepen van Oostende, en dan zou ik moeten zeggen dat de locatie Oostende moet worden. Ik wil echter niet zo kortzichtig zijn en ik zet vooral mijn petje op van Vlaams volksvertegenwoordiger. Ik wil dan vooral kijken naar het prijskaartje, want wat dat betreft moeten we toch ook realistisch zijn. De Vlaamse kust is slechts 60 kilometer lang, en het is niet realistisch om te stellen dat er op deze korte afstand verschillende onderwijsnetten moeten zijn die visserijonderwijs aanbieden of verschillende locaties. Ik denk dat het beter is om na te gaan op welke locatie dit onderwijs het best wordt geconcentreerd. Daarbij gaan we best niet zomaar over één nacht ijs en moet vooral de kwaliteit een belangrijke rol spelen.

Daarnet werden al even een aantal cijfers aangehaald over leerlingen in de richting visserij en bagger- en sleepvaart. Ik weet niet of de minister-president een zicht heeft op de instroom specifiek voor de sector visserij, maar ik had hierover indien mogelijk graag cijfers gekregen. Ik wil ook graag weten of de minister-president zich kan vinden in het standpunt van de provincie en dus in de beslissing van de bestendige deputatie. Volgens mij is vooral de kwaliteit belangrijk en komt de locatie op de tweede plaats.

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb uiteraard niet gewacht op deze vraag om het dossier van het visserijonderwijs ter harte te nemen. Ik heb de voorbije maanden achter de schermen permanent in contact gestaan met het kabinet van minister Vandembroucke en met de bestendige deputatie van de provincie West-Vlaanderen om na te gaan op welke manier we tegen het nieuwe schooljaar de nodige beslissingen kunnen nemen om het visserijonderwijs en het maritiem onderwijs in het algemeen te versterken voor de toekomst.

Ik heb akte genomen van de beslissing van de bestendige deputatie. Het behoort tot de autonome bevoegdheden van het provinciebestuur om te beslissen dat het als inrichtende macht niet langer maritieme opleidingen aanbiedt. Ik heb ook akte genomen van het feit dat de provincie via de bestendige deputatie heeft beslist om daarover gesprekken aan te knopen met de RAGO en met de andere betrokken overheidsinstanties.

Ik kan me terugvinden in die beslissingen. De bestendige deputatie heeft terecht heel wat aandacht voor de toekomst van deze opleidingen, maar merkt dat er binnen de huidige context te weinig toekomstperspectieven voor zijn, zeker wanneer de goede aanwending van gemeenschapsgeld wordt nagestreefd.

Ik pleeg voortdurend overleg met de verschillende visserijsectoren, met het provinciebestuur en met het ministerie van Onderwijs, zoals ik had aangekondigd op 26 oktober 2004 en zoals ik in de beleidsnota heb geschreven. De bedoeling is ervoor te zorgen dat het maritiem onderwijs en het visserijonderwijs een toekomst krijgen.

Uw vraag bevat een nadrukkelijk pessimistische toon. Ik ben er wel degelijk van overtuigd dat er voldoende toekomst is voor het maritiem onderwijs en raad u dan ook aan om de rapporten van de VDAB eens te lezen. U zult dan merken dat de vacatures voor maritieme beroepen behoren tot de knelpuntvacatures. Er worden niet genoeg kandidaten met de juiste opleiding gevonden voor de vacatures voor matroos kust- en binnenvaart.

Het maritiem onderwijs heeft drie takken, namelijk het visserijonderwijs, het bagger-, sleep- en kustvaartonderwijs en het onderwijs in verband met de Rijn- en binnenvaart. In de bagger-, sleep- en kust-

vaartsector en in de Rijn- en binnenvaartsector is er voldoende instroom van jongeren. Vooral de visserijsector heeft te kampen met een tekort aan instroom. Dat is een belangrijk criterium bij het bepalen van de beste inpassing voor het toekomstige visserijonderwijs aan de kust. Ik denk dat we het moeten inpassen in een grotere scholengemeenschap. Zowel in de omgeving van Heist als in de omgeving van Oostende zijn er scholengemeenschappen die daarvoor in aanmerking komen.

Via het overleg waarover ik het heb in mijn beleidsnota en dat nu wordt gevraagd door de bestendige deputatie, willen we bepalen hoe we de globale structuur efficiënter kunnen organiseren, maar ook hoe we de instroom van jongeren nog verder kunnen bevorderen. We hebben immers nood aan vissers. De visserijsector heeft het niet makkelijk, maar heeft wel een toekomst, ook aan de Vlaamse kust. We moeten dus zorgen voor goed opgeleid personeel.

Het zou niet correct zijn om hier vandaag al uitspraken te doen over de toekomstige structuur van het maritiem onderwijs en de maritieme opleidingen, omdat het overleg volop aan de gang is. Gisterenochtend heb ik samen met minister Vandembroucke en met gedeputeerden Durnez en Pertry nog overleg gepleegd over de concrete aanpak van het dossier. We staan al vrij ver. Ik denk dat we binnen dit en twee maanden alle vereiste beslissingen kunnen nemen. De jongste weken is er immers voortdurend overleg gepleegd.

De huidige structuur van het maritiem onderwijs gaat er volgens mij te veel van uit dat jongeren als visser worden geboren. Er moeten meer inspanningen gebeuren om mensen van buiten de klassieke visserijsector aan te trekken. We zijn samen met experts aan het bekijken welke paden kunnen worden bewandeld. Het is belangrijk om daarbij ook de noodzaak aan synergie tussen de verschillende opleidingsverstrekkers in het oog te houden.

Waar de opleidingen aan de kust geografisch zullen worden ondergebracht, is een vraag van tweede orde. De gebouwen in Heist zijn in goede staat, terwijl voor de gebouwen in Oostende aanzienlijke investeringen nodig zijn. In Heist zijn er bovendien nog uitbreidingsmogelijkheden en extra capaciteit. Dat mogen we niet uit het oog verliezen. Het lijkt me evident dat, gelet op de keuze van de bestendige deputatie van West-Vlaanderen, in eerste instantie

Leterme

het gemeenschapsonderwijs zal worden aangesproken om de opleidingen te organiseren.

De voorbije maanden is er dus voortdurend overleg gepleegd. Dat overleg is ook nu nog bezig. We weten in welke richting we zullen gaan, maar het zou getuigen van een gebrek aan respect voor het overleg om daarover op dit moment al uitspraken te doen in het parlement. Bovendien is er nog niets beslist. Ik zal later natuurlijk met plezier de genomen beslissingen toelichten.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor het antwoord. Ik hoop inderdaad dat het overleg zal leiden tot een oplossing vóór het begin van het volgende schooljaar. Ik vind echter niet dat er ergens een negatieve teneur in mijn vraag zit. Ik ben bekommerd om de toekomst van het visserij-onderwijs en het maritiem onderwijs.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de eventuele verhoging van Amerikaanse importtaksen op Europese (landbouw)producten

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Verfaillie tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de eventuele verhoging van Amerikaanse importtaksen op Europese (landbouw)producten.

De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de Europese Commissie onderhandelt met de Verenigde Staten en Thailand over een wijziging van de rijst-invoerregeling. De manier waarop het akkoord zal worden geofficialiseerd, zorgt volgens mijn informatie voor problemen.

De Verenigde Staten hebben als reactie daarop bedreigd om vanaf 1 maart 2005 sancties ten aanzien van de lidstaten van de EU op te leggen. Deze sancties zouden bestaan uit bijkomende invoerheffingen op een aantal Europese producten zoals spruitjes, witloof, mandarijntjes en paprika's. Er is sprake van om de importtaksen voor spruitjes te verhogen met 75 percent en met 1,36 dollar per kilo voor witloof. Wanneer deze maatregel wordt doorgevoerd, treft hij onze Vlaamse groentesector en zullen er problemen ontstaan in de nabije toekomst.

Vlaanderen heeft 655 witlooftelers. Daarvan zijn er 317 in Vlaams-Brabant actief. Een kwart van de totale productiewaarde van groenten is afkomstig uit de witloofteelt. Tot 1985 was witloof de belangrijkste groentesoort in ons land, maar nu is het een zorgenkind. Het aanbod van buitenlandse concurrenten uit Nederland en Frankrijk blijft stijgen, terwijl de consumptie sterk beperkt blijft tot de producerende landen.

In 2000 bedroeg de gemiddelde veilingprijs 0,86 euro per kilo, dat is 32 percent minder dan in 1999. Van onze productie wordt 40 percent uitgevoerd. In 2001 bedroeg de opbrengst van de witloofteelt 72.000 ton. Dat is evenveel als in 2000. De totale productiewaarde van de teelt bereikte in 2001 82,80 miljoen euro. Dat is ongeveer 10 percent van de totale productiewaarde van de groenteteelt.

Bent u op de hoogte van deze problematiek? Wat is de huidige houding van de Verenigde Staten? Is er al een akkoord? Zult u alle mogelijke stappen ondernemen om deze sancties af te wenden?

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Voorlopig is de dreiging van de spruitjes- en witloofoorlog afgewend. Begin februari werd ik op de hoogte gebracht van een dreiging met vergeldingsmaatregelen door de Verenigde Staten aan de Europese Unie. De sanctie lag in het verlengde van een dispuut over de vernieuwde invoerregeling voor rijst. De Europese Commissie was reeds eenzijdig met India, Thailand en Pakistan tot een akkoord gekomen. Alleen met de Verenigde Staten dreigden de zaken de verkeerde kant op te gaan.

Het was niet zozeer het invoerregime zelf dat de Verenigde Staten ter discussie stelde, maar wel de

Leterme

manier waarop het werd geformaliseerd. De Verenigde Staten wilde de bespreking binnen de WTO houden, de Europese Commissie niet. Het reeds opnemen van concessies in de invoerregeling voor rijst met de Verenigde Staten onder de algemene koepel van de WTO zou de onderhandelingsmarge eind dit jaar op de nieuwe ministeriële conferentie van de WTO in Hong Kong aanzienlijk reduceren.

Ondanks de vroegere onheilspellende berichten, hebben we vorige week met vreugde kennis genomen van een inhoudelijk akkoord tussen de Verenigde Staten en de Europese Commissie. Dat werd op 28 februari op de General Council van de WTO in Genève geformaliseerd. Dat was net 1 dag voor de represaillemaatregelen van de Verenigde Staten zouden ingaan. Die maatregelen hadden de sector van de grove groenten in Vlaanderen in een nadelige positie kunnen brengen.

We hebben bij de experts van onze administratie, die betrokken zijn bij de voorbereidingen van de standpuntbepaling in de WTO, aangedrongen op een akkoord met de Verenigde Staten. Buitenlandse Zaken heeft de leiding van die besprekingen in het comité 133. Landbouw heeft telkens consequent gehamerd op de noodzaak van een overeenkomst met de Verenigde Staten, waarbij het exportbelang voor onze Vlaamse tuinbouwproducten zoals spruitjes, witloof en paprika als argument werd uitgespeeld. We waren verheugd te vernemen dat er een akkoord was. Het standpunt van Vlaanderen binnen België is belangrijk, maar het is België dat een eensgezinde houding moet uitdragen. België heeft dan ook maar 1 van de 25 stemmen in de Europese Commissie. Die handelt op basis van een eenduidig verkregen onderhandelingsmandaat.

Gelet op de verschillende situatie in de 25 EU-landen, die vaak zelf ook rijstproducenten zijn, was het bang afwachten of we het pleit zouden winnen. Ik ben verheugd dat we aan het langste eind trokken en dat de spruitjes- en witloofoorlog werd vermeden. Ook in deze sector komt één dag oorlog ons veel zwaarder te staan dan maanden van onderhandelingen.

De heer Jan Verfaillie: Ik ben verheugd dat de Verenigde Staten waarschijnlijk zijn teruggedeeind onder invloed van mijn vraag.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De heer Karlos Callens treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de bijsturing van de melkquotumregeling

Vraag om uitleg van mevrouw Tinne Rombouts tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de nieuwe melkquotumregeling

De voorzitter: Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van de heer De Meyer tot de heer Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de bijsturing van de melkquotumregeling, en van mevrouw Rombouts tot minister-president Leterme, over de nieuwe melkquotumregeling.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, tot halweg de vorige legislatuur was er inzake het melkquotum geen mobiliteit. Op vraag van de landbouworganisaties werd toen een regeling uitgewerkt zodat er opnieuw een mobiliteit werd ingevoerd, weliswaar met de afspraak dat die na enkele jaren zou worden geëvalueerd en bijgestuurd. Dat proces is nu aan de gang. De melkveehouders zijn daar uiteraard sterk bij betrokken.

Mijnheer de minister-president, het is bijzonder belangrijk dat de nieuwe maatregelen kunnen ingaan op 1 april 2005. Het dossier werd mee voorbereid door de landbouworganisaties in overleg met uw kabinet. Er werd rekening gehouden met 3 principes: vereenvoudiging, verbetering van de structuur van de melkveehouderij en compatibiliteit met de MTR. Bovendien worden de maatregelen voor jongeren vereenvoudigd en verruimd. De algemene beoordeling is positief. Eén element

De Meyer

uit het dossier werd sterk bevraagd: de afschaffing van de afstandsregels en de 30-kilometerzone bij de quotumverhandeling tussen niet-familieleden. Hierover bestaan verschillende uitgangsposities. Na de beslissing van vorige vrijdag heb ik heel wat positieve reacties gekregen.

Mijnheer de minister-president, kan de nieuwe regeling voor het melkquotum zeker op 1 april van start gaan? Kunt u het behoud van de 30-kilometerzone nader toelichten?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, het feit dat hierover twee vragen om uitleg worden gesteld is een uiting van het belang en de gevoeligheid van dit dossier. Vanaf het ontstaan van het tweekanalsysteem discussieert de melkveehouderij over de verbetering en vereenvoudiging van de melkquotumregeling. De sector probeert met één standpunt naar buiten te komen om een gedragen wijziging door te voeren. De melkquotumreglementering is ondertussen een kluwen geworden, waardoor heel specifieke situaties zijn ontstaan, die zelfs verschillend zijn van bedrijf tot bedrijf. Vereenvoudiging is dus noodzakelijk. Tien verschillende mensen hebben tien verschillende meningen over die reglementering. Dat maakt het zo moeilijk en gevoelig.

Het is de taak van de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement om ons daarboven te stellen en het beste kader te creëren, waardoor de melkveehouderij kansen krijgt op de zuivelmarkt, die sterk Europees en wereldgericht is, en dat steeds meer zal worden.

Sinds enkele jaren kennen we bijna een standstillpositie wat de quotummobiliteit betreft. Dit komt door de stroeve quotumreglementering. Ook hier geldt de economische wetmatigheid: stilstaan is achteruitgaan. Onze positie op Europees niveau is er dan ook niet beter van geworden. Wij vinden dat de quotumreglementering moet vereenvoudigen, dat de groeimogelijkheden moeten worden versoepeld, dat er kansen moeten worden geboden aan jongeren en dat de ongelijkheden en concurrentievervalsing tussen bedrijven en groepen die in

het verleden ontstaan zijn door deze reglementering, opgelost moeten worden.

Twee weken geleden stelde u een toekomstgerichte en vereenvoudigde quotumreglementering voor. Die was tot stand gekomen in nauw overleg met de verschillende landbouworganisaties. Deze communicatie naar het grote publiek lokte blijkbaar enige reactie uit bij een deel van de sector. Vooral twee landbouworganisaties riepen de Vlaamse Regering op om de quotumreglementering niet goed te keuren. Ons regeerakkoord zegt heel duidelijk: vertrouwen geven, verantwoordelijkheid nemen. Bij die titel voel ik mij als CD&V'er zeer goed. De overheid moet niet betuttelen en alles proberen te regelen. Als we een kader schetsen dat kansen creëert, moeten we de verdere uitwerking overlaten aan de managers en onze medeburgers.

Tevens kiest het regeerakkoord er ook duidelijk voor om bedrijven kansen te geven en groeimogelijkheden te creëren. Ook dit wordt nogmaals dik in de verf gezet in uw beleidsnota.

Overigens staat in uw nota ook samenwerking centraal. Onze Vlaamse land- en tuinbouwsector is zo klein op verschillende vlakken. Als we onze positie op de zuivelmarkt willen versterken, is samenwerking noodzakelijk. Daar kon iedereen in deze commissie zich voor 100 procent in vinden bij de bespreking van de beleidsnota. Deze samenwerking kan op verschillende manieren waarvan coöperatief samenwerken één voorbeeld is. Uit verschillende studies en ervaring op het terrein blijkt dat de belangrijkste knelpunten bij meer coöperatief werken hoge kosten, dalende prijzen en beperkte schaalgroottes zijn. Er is dus werk aan de winkel voor die samenwerking.

Als vierde sleutel voor een goed land- en tuinbouwbeleid spreekt u in uw nota over verjonging van de sector. Ook hiermee heeft de voltallige commissie ingestemd. Vanaf het ontstaan van de quotumreglementering is er reeds een voordeel voor jonge melkveehouders ingebouwd. In de huidige reglementering worden jongeren ten opzichte van elkaar gediscrimineerd door plafonds. Naar mijn mening wijst dit op onbehoorlijk bestuur en moeten dergelijke situaties worden rechtgezet. Deze visie in acht genomen, gesteund door veel melkveehouders en door veel kritische opmerkingen en terechte bedenkingen van anderen, vond ik het voorstel van wijziging dat u veertien dagen geleden

Rombouts

openbaarde, fantastisch. Het lag in een rechte lijn met de visie van de Vlaamse Regering en met toekomstkansen voor de Vlaamse melkveehouderij.

Vorige week moest ik echter samen met vele melkveehouders – die net zo blij waren met de wijziging – vaststellen dat het schrappen van de 30-kilometerzone weer onder vuur kwam te liggen en dat er raak geschoten werd. Bij deze wijziging in dit dossier gingen er verschillende vragen en opmerkingen door mijn hoofd.

De 30-kilometergrens werd destijds ingevoerd na conflicten tussen Vlaanderen en Wallonië. De kwestie werd echter opgelost door de regionalisering van de reglementering. Mogen die plafonds nu nooit meer worden afgeschaft? Moeten we echt naar provinciale productiequota gaan? Zullen we de 30-kilometergrens ook invoeren bij de mobiliteit van andere productierechten, bijvoorbeeld nutriëntenhalte of toeslagrechten? Dat zijn toch ook productierechten? Waarom bij de ene reglementering wel en bij de andere niet?

Wij willen het ondernemerschap van de landbouwer toch meer kansen geven, zodat iedereen voor zijn bedrijf de beste weg kan zoeken om een sterk bedrijf uit te bouwen. Dit is ook de vraag van de landbouwers zelf. De vrees wordt geuit dat makelaars de markt gaan bespelen en bepalen. Dat ligt moeilijk. Dit zou het verkeerde pad zijn. Kunt u maatregelen nemen om dit tegen te gaan? Uiteraard zou ik dit graag hebben. Aan de andere kant bepaalt de sector zelf welke weg hij gaat. Het is de melkveehouder zelf die bepaalt of hij verkoopt aan een makelaar of koopt van een makelaar, wetende dat elke tussenschakel geld kost en dat hij dus op deze manier zelf geld uit de sector laat stromen.

Omtrent de prijszetting wordt heel veel gepraat. Ik zou liever hebben dat er meer gezwegen wordt en meer gehandeld. Hoewel we dat misschien zouden willen, mogen of kunnen wij de prijs van een literquotum niet bepalen. Deze prijs is afhankelijk van wat een bedrijf kan betalen, rekening gehouden met zijn bedrijfssituatie en de toekomstvisie van de bedrijfsleider. Zoals het gras vaak groener is aan de overkant, kan en mag niemand de rekening maken voor een ander. Ik heb de indruk dat dit spijtig genoeg veel gebeurt in de discussie over deze materie. Het argument dat de prijs zal stijgen, zal nu

afhangen van de kilometerzone. Wat is de vraag en wat is het aanbod in die zone?

Eigenlijk kunnen we spreken van een soort concurrentievervalsing. De vraag naar een quotum is groot. Als we de prijs willen drukken, moeten we het aanbod vergroten. Als we het aanbod willen vergroten en de concurrentievervalsing uitschakelen, kan de 30-kilometerzone het best worden geschrapt, zodat de prijs wordt genivelleerd.

De schrik voor de 30-kilometerzone die jarenlang werd opgebouwd, is dat bepaalde gebieden leeggezogen worden indien de grens wordt afgeschaft. Ik stel me daar vragen bij. De grondgebondenheid van 20.000 liter per hectare geeft een zekerheid voor de spreiding van productiequota. Als het voor een bedrijf de beste oplossing lijkt om 60 kilometer verder land te hebben, dan moet die bedrijfsleider dat toch zelf beslissen? Waar gaan we naartoe als we nu denken in termen van 30-kilometerzones? Onze bedrijven moeten immers meedraaien op Europees en op wereldniveau. Of heeft dit volgens u geen consequenties? Aangezien de regering kansen wil creëren voor de melkveehouderij en onze zuivelpositie op de markt wil versterken, lijkt het behoud van de 30-kilometerzone mij geen goede zet.

Verder wil ik mijn bezorgdheid uiten over de dringendheid van dit dossier. Op 1 april 2005 zou deze nieuwe reglementering in werking treden. Aangezien het dossier nog niet afgerond is, zal enige spoed nodig zijn. Momenteel weten de landbouwers nog niet wat wel en niet kan per 1 april 2005. Aangezien melkveehouders nog enig werk hebben met de uitbouw of aanpassing van hun visie, of tijd nodig hebben voor onderhandelingen of dergelijke, is het toch de hoogste tijd dat zij definitief weten hoe de vork aan de steel zit. Hoe ziet u het verdere verloop van dit dossier? Ziet u nog vertragsmanoeuvres opduiken?

Ik wil graag nog een suggestie doen. Het was noodzakelijk dat er stappen werden gezet in de melkquotumreglementering. De mobiliteit lag immers nog steeds stil. Waar we dat kunnen, moeten we de reglementering verbeteren en vergemakkelijken. Maar het dossier heeft ook de hoogste nood aan rust. Ieder jaar wordt de discussie opnieuw opgestart en meestal rond november, de tijd van de mobiliteit. Bijgevolg verkeren de melkveehouders telkens weer in onzekerheid. Hoe zal de reglementering er nu weer gaan uitzien? Een overnemer weet

Rombouts

tot op het laatste moment niet wat hem te wachten staat. Daardoor worden vaak te snelle beslissingen genomen. Ieder jaar opnieuw moet de melkveehouder aandacht besteden aan nieuwe reglementering, terwijl hij die aandacht beter kan benutten in zijn bedrijfsvoering. Ieder jaar denkt de potentiële overlater: misschien wordt het voor mij wel beter en wacht hij weer om de stap te zetten. Ik vraag u om het dossier met enige spoed te behandelen en vervolgens enige rust te brengen in deze reglementering.

Waarom is het schrappen van de 30-kilometerzones uiteindelijk weer uit het voorstel gehaald? Kunt u zich vinden in mijn argumenten? Waren er naast de 30-kilometergrens nog zaken die de twee landbouworganisaties als problemen ervoeren? Wat zijn de volgende stappen om voor 1 april 2005 te komen tot een nieuwe quotumreglementering?

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, alhoewel ik duivenmelker ben, heb ik van melkquota niet zoveel kaas gegeten. Ik sluit me aan bij de vraagsteller. De berichtgeving over dit dossier was niet heel duidelijk en niet conform de gespecialiseerde pers. De verschillende landbouworganisaties die hebben meegewerkt aan de voorbereiding van de besluitvorming, houden er blijkbaar een verschillende mening op na.

‘Bijsturing melkquota is bijna realiteit. De Boerenbond is in grote mate tevreden over de voorstellen zoals die nu op tafel liggen.’ Dat dateert van eind februari. Ik kan ook citeren uit een mededeling van de Boerenbondstudienst. ‘Zelden liepen de onderhandelingen zo vlot.’ ... ‘Meer nog, de doelstellingen gaan nog verder dan louter het breken met het verleden.’ Er was dus niets anders dan bewieroking. Het tegendeel zou me verbaasd hebben. Wie schetst echter mijn verbazing toen ik vorige week vrijdag het tijdschrift van het Algemeen Boerensyndicaat in mijn brievenbus kreeg, waarin met veel minder lof over de voorgestelde maatregelen werd gesproken. Er werd vastgesteld dat er in het eindstadium, voordat de minister en zijn medewerkers de beslissing hebben genomen, plotseling een gebrek aan communicatie is geweest. Men werd

niet op voorhand ingelicht over de door u genomen beslissing.

Als ik dan vandaag van collega’s verneem dat de beslissing waarop het Algemeen Boerensyndicaat alludeert, ondertussen nog werd bijgestuurd, dan heb ik daarbij toch een aantal vragen en bedenkingen. Dat de afschaffing van de 30-kilometerzone onder vuur komt te liggen, is inderdaad evident. Het Algemeen Boerensyndicaat reageert misschien wat laattijdig, maar dat heeft waarschijnlijk te maken met het feit dat de top gedurende veertien dagen was ondergedoken in de wouden van Peru. Men doet daar echter nogal laatdunkend en negativistisch over. Men heeft kritiek op het feit dat de doorgroeimogelijkheden voor melkveebedrijven sterk worden belemmerd door de nieuwe voorstellen op tafel en op het feit dat de prijsbepaling voor een stuk in handen zou kunnen komen van een aantal makelaars waarvan het terrein nu uitgebreid is.

Op 4 maart verscheen de conclusie dat de voorstellen die toen op tafel lagen een zware hypotheek zouden leggen op de toekomst van heel wat jonge landbouwbedrijven. Ik zou willen weten wat nu werkelijk de beslissing is van het kabinet van de minister-president. In hoeverre kan hij de bezwaren die worden geuit door een aantal landbouworganisaties weerleggen? Hoe ziet hij de verdere evolutie van dit dossier?

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Collega’s, de stand van zaken van de besluitvorming is dat we aan het werken zijn aan een voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. We hebben daarvoor het advies gevraagd van de inspectie van Financiën, dat normalerwijze eerstdaags zal toekomen. Daarna zullen we het op de agenda van de Vlaamse Regering zetten en zal het hopelijk zo snel mogelijk worden goedgekeurd. Het is wel zo dat, gelet op de aard van wat voorligt, een retroactieve inwerkingtreding vanaf 1 april voor de hand ligt en dat dus de principiële goedkeuring van de Vlaamse Regering voldoende is om zekerheid te creëren in de sector.

Mevrouw Rombouts, de wijziging is er gekomen op vraag van de sector zelf en ook omwille van de harmonisering met de nieuwe MTR-regeling.

Leterme

Ik heb gemerkt dat vanaf de aankondiging van de wijziging van de quotaregeling voorstellen zijn bezorgd door enkele organisaties, wat ik overigens zeer positief vond. Van de Boerenbond en het Algemeen Boerensyndicaat heb ik een gezamenlijk standpunt ontvangen. Het VAC heeft geen enkel voorstel geformuleerd, maar heeft wel gezegd dat het niet akkoord kon gaan met bepaalde teksten van de Boerenbond en het Algemeen Boerensyndicaat. Enkele dagen geleden zag ik dat het ABS en het VAC een protestverklaring hebben ondertekend ten aanzien van voorstellen die op ons initiatief in het overleg werden gebracht. Bij het formuleren van onze voorstellen houden we rekening met wat de organisaties denken, om de betrokkenheid van de sector maximaal te houden, want dat is mijn bestuursstijl. Daar kan iemand voor of tegen zijn, maar ik bestuur zo. Het zal de taak van de kiezer zijn om daarover te oordelen en niet van iemand anders.

Geïnspireerd door het gezamenlijk document van de Boerenbond en het ABS en door contacten die ik zelf heb gehad met de medewerkers, heb ik bepaalde inzichten uitgewerkt. Op basis daarvan werd een voorstel opgesteld waarbij maximaal wordt tegemoetgekomen aan een drietal doelstellingen die mijns inziens voorop moeten staan. Ten eerste is er de vereenvoudiging, waarnaar de sector vroeg en vraagt. Ten tweede zou het mogelijk moeten worden voor heel wat van onze bedrijven om door te groeien naar rendabele eenheden. We moeten nu eenmaal, met betrekking tot de schaalvergroting, de realiteit onder ogen durven zien. Ten derde is ook het vergemakkelijken van de toegang van jongeren tot de sector heel belangrijk. Er is dus een voorstel uitgewerkt op grond van die doelstellingen, bijvoorbeeld het hanteren van een duurzame grondgebondenheid: in plaats van een zware grondgebondenheid bij quotumoverdracht is de negenjaarverplichting vervangen door een verplichting van vijf jaar. Ook het verruimen van het begrip 'verwantschap' en het gelijkstellen van alle vormen van vennootschappen, zijn aanpassingen die een vereenvoudiging inhouden en op een algemene goedkeuring kunnen rekenen. Het zijn volgens mij in elk geval belangrijke verbeteringen in de reglementering.

Het is echter onmogelijk om over de vraagstukken die nog voorlagen eensgezindheid te krijgen tussen

alle melkveehouders. Daarvoor is de heterogeniteit van de melkveesector in Vlaanderen te groot. Onder andere de schaalgrootte is te uiteenlopend om direct een algemene consensus te kunnen hebben. Ik heb gemerkt dat er protest kwam ten aanzien van de 30-kilometerzone en de feitelijke afschaffing van de plafonds, vooral vanuit het ABS en het VAC, maar ook vanuit de Boerenbond. Ik wil even uitgebreider ingaan op deze twee knelpunten. Het antwoord over onze houding is nogal uitgebreid, maar ik denk dat de commissie voor Landbouw van het Vlaams Parlement daar wel recht op heeft.

U weet dat de 30-kilometerzone inhoudt dat alleen een quotum kan worden overgenomen indien het afkomstig is van een bedrijf dat op minder dan 30 kilometer gelegen is. Waarom zou het goed zijn om die regeling af te schaffen en waarom was dat in het oorspronkelijke voorstel opgenomen? Ten eerste is de initiële bestaansreden van die maatregel verdwenen, zoals mevrouw Rombouts reeds opmerkte. We werken nu met gewestelijke quota, terwijl vroeger volgens sommigen het leegzuigeffect van Wallonië ten aanzien van Vlaanderen dreigde te spelen.

Een tweede reden is dat de kans dat quota zonder het behoud van de 30-kilometerregeling massaal zouden worden verspreid over andere regio's in Vlaanderen, bijzonder klein is, omwille van de 5-jaarverplichting en omwille van het feit dat de duurzame grondgebondenheid vereist dat er per 20.000 liter melk minimaal een hectare landbouwgrond aanwezig is. Dat beperkt de algemene groeimogelijkheden in regio's waar de melkveehouderij geconcentreerd en gespecialiseerd is.

Ten derde blijven de bedrijfsplafonds behouden en is bedrijfsuitbreiding voor bedrijven die de geplafonneerde bedrijfsomvang hebben bereikt, dus sterk beperkt. Een vierde reden waarom men de 30-kilometerregeling zou kunnen afschaffen is het feit dat het gaat om een bijzonder ingewikkelde en ondoorzichtige regel. Men vraagt een vereenvoudiging, en dit zou er een geweest zijn. We stellen namelijk vast dat er slechts één gemeente in Vlaanderen is van waaruit men een cirkel kan trekken met een straal van 30 kilometer zonder tegen een grens te stoten met Nederland, Frankrijk, Wallonië of Brussel. Om alle melkveehouders dezelfde kansen te geven, wordt daarom nu gewerkt met de oppervlakte van een cirkel met een straal van 30 kilo-

Leterme

meter. Elke gemeente krijgt een aankoopradius die gelijk is aan die oppervlakte. Dat houdt dus in dat een gemeente waar slechts een vierde van de cirkel kan worden getrokken omwille van de grensligging, tot 60 kilometer ver kan gaan. Het is duidelijk dat dit een zeer ingewikkeld en administratief moeilijk op te volgen systeem is. Het zou dus een vereenvoudiging zijn geweest. Een vijfde argument om de 30-kilometerzone eventueel af te schaffen is de verantwoordelijkheid van de sector en van elk individu afzonderlijk, waarnaar mevrouw Rombouts verwezen heeft: geen koper zonder verkoper. Het verantwoordelijkheidsbesef zou daar dus toch om de hoek komen kijken.

Welnu, vooral omwille van het feit dat er in de quotumregeling tal van andere maatregelen opgenomen blijven die het verschuiven van quota binnen Vlaanderen blijven beperken, was het ons voorstel om uiteindelijk de 30-kilometerzone niet langer te weerhouden. Het is onze overtuiging dat het afschaffen van die 30-kilometerzone geen verstrekkende gevolgen zal hebben voor de Vlaamse melkveehouderij. De motivering daarvoor, die hier al werd vermeld, kan ik alleen maar bevestigen. Ik heb op basis van de reacties uit verschillende hoeken echter vastgesteld dat er binnen de melkvee-sector op dit ogenblik onvoldoende draagvlak is om in dit stadium over te gaan tot de afschaffing van de 30-kilometerzone. Om geen overbodige en onnodige spanningen binnen de sector te creëren of in stand te houden, heb ik vorige vrijdag beslist om in mijn voorstel aan de Vlaamse Regering het systeem van de 30-kilometerzone vooralsnog te behouden. Er is echter wel gezocht naar een vereenvoudigde regeling, waarbij de al bestaande uitzonderingsmogelijkheden voor quotumoverdrachten behouden blijven.

We willen de sector vertrouwen en verantwoordelijkheid geven. De sector moet echter ook vertrouwen hebben in de overheid. Bovendien hebben we als verantwoordelijken de opdracht om onze verantwoordelijkheid te nemen. Ik wil in die optiek samenwerken met de sector.

Als de drie grote beroepsorganisaties zeggen dat het afschaffen van de 30-kilometerzone niet kan, wil ik dat standpunt respecteren. Ze moeten in dat verband natuurlijk ook hun verantwoordelijkheid opnemen ten aanzien van hun leden. Ten persoon-

lijken titel wil ik nog opmerken dat ik dit een gemiste kans vind.

De melkvee-sector is onderhevig aan evoluties op Europees en op wereldvlak. Ik verwijs heel specifiek naar de evoluties in de zuivelindustrie. Ik denk dat een aantal fusiebewegingen in Nederland en Denemarken duidelijk maken dat er sprake is van een aanzienlijke schaalvergroting. We moeten er ook op toezien dat onze melkveehouders op bedrijfsniveau kunnen blijven concurreren met hun collega's uit andere landen en dus streven naar zoveel mogelijk rendabele bedrijven.

Ondanks dit uitgangspunt hebben we ervoor gekozen om de bedrijfsplafonds te behouden, al hebben we het aantal plafonds in ons voorstel teruggebracht tot twee, namelijk 600.000 liter voor één gezinsinkomen en 800.000 liter indien er twee gezinsinkomens kunnen worden gehaald. Ondanks een uitdrukkelijke vraag van een deel van de sector, verhogen we die plafonds niet, laat staan dat we ze zouden afschaffen. We volgen dus het voorstel van de sector.

De huidige regeling voorzag voor bedrijven die deze plafonds hadden bereikt, in de mogelijkheid om jaarlijks een beperkte quotumhoeveelheid over te nemen boven het plafond. Dat principe wordt behouden, maar we voeren een spaarformule in. In de plaats van elk jaar te moeten kopen, bieden we wie het ene jaar niets aankoopt, de mogelijkheid om het jaar daarna het dubbele aan te kopen. Dat is dus een versoepeling op bedrijfsniveau zonder dat meer doorgroeien dan vroeger wordt toegestaan.

Het probleem van de 30-kilometerzone is dus opgelost. Van zodra het advies van de Inspectie voor Financiën er is, zijn we klaar om deze kwestie op de agenda van de Vlaamse Regering te plaatsen. Ik hoop op een vlotte goedkeuring door de Vlaamse Regering. Ik hoop ook op een definitieve goedkeuring na het gebruikelijke advies van de Raad van State. In april zullen de principes zeker vastliggen. Het zal dan een kwestie van enkele weken zijn om tot een definitieve beslissing te komen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik vind het belangrijk dat u hebt bevestigd dat de regeling van kracht zal zijn vanaf 1 april 2005.

De Meyer

Tijdens het weekend heb ik een aantal mensen uit verschillende windstreken en met verschillende verantwoordelijkheden gesproken. Ik heb bij hen algemene tevredenheid gehoord over het behoud van de 30-kilometerzone. Een van die mensen vertelde me dat hij vorige week in Nederland een belangrijke vergadering met grote vooruitstrevende Nederlandse melkveehouders meemaakte en dat daar de vraag leeft naar het invoeren van een kilometerzone. Bovendien begrijpt men in Nederland niet waarom die zone bij ons misschien zou verdwijnen.

U hebt gezegd dat er groeimogelijkheden zijn. U hebt het plafondsysteem aangepast en de spaarmogelijkheid ingevoerd. We zullen zien hoe het dossier verder evolueert. Na 2005 komen er immers nog jaren.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de minister-president, ik ben heel blij met het antwoord en met het feit dat u achter de vermelde argumenten staat. Hopelijk kan de sector er nog eens nuchter over nadenken, om vervolgens tot één standpunt te komen. Ik heb immers begrepen dat er nu nog verschillende standpunten zijn binnen de sector.

Verschillende mensen betreuren het behoud van de 30-kilometerzone, maar ze zijn wel tevreden over alle andere zaken die zullen worden ingevoerd. Ze zijn ook tevreden over het feit dat de regeling ingaat op 1 april 2005.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.28 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP : Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN : Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

